

Aan de Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 juni 2022

Betreft: beoordelingskader voor moties

Geachte Leden,

Zoals u weet is eind 2021 het rapport 'Versterking functies Tweede Kamer – Meer dan de som der delen' verschenen. In dit rapport heeft de werkgroep versterking functies Tweede Kamer verschillende aanbevelingen gedaan over het omgaan met moties. Door het effectief inzetten van dit instrument behoudt het zijn waarde en draagt het bij aan de versterking van de controlerende functie van de Tweede Kamer.

Samen met u wil ik proberen het aantal ingediende moties – dat ruim boven de 4000 per jaar ligt – te verminderen. Samenwerking tussen fracties bij het opstellen en indienen van moties kan hieraan wellicht bijdragen.

Daarnaast wil ik u vragen geen moties in te dienen over zaken die in het debat niet aan de orde zijn geweest. In het Reglement van Orde (art. 8.20, eerste lid) staat dat ieder lid dat het woord voert, alleen of met andere leden, een motie kan indienen over het in behandeling zijnde onderwerp. Laten we met elkaar daar scherp op zijn.

Toezeggingenregister

Als een bewindspersoon reeds een toezegging in een debat heeft gedaan, is het niet nodig daarover ook nog een motie in te dienen. Ik ben verheugd over het feit dat na het zomerreces een vernieuwd, openbaar raadpleegbaar toezeggingenregister beschikbaar is. Dit register zal een overzicht bieden van gedane toezeggingen door bewindspersonen tijdens zowel commissie als plenaire debatten en is openbaar beschikbaar. De verwachting is dat dit register ook een bijdrage kan leveren aan het terugdringen van het aantal ingediende moties.

Duiding beoordelingskader moties

Het beoordelingskader voor moties is in 2017 vastgesteld door het Presidium in samenwerking met de Commissie voor de werkwijze. Naar aanleiding van het rapport van de werkgroep is de duiding bij het beoordelingskader opnieuw bekeken.

In samenspraak met de Commissie voor de werkwijze en het Presidium wordt voorgesteld het kabinet te verzoeken moties die worden gezien als 'grotendeels of geheel' in lijn met staand beleid over te nemen. In de praktijk merken we namelijk dat in deze situatie verschillende appreciaties worden gebruikt. Bij het niet overnemen vanwege bezwaar van één of meerdere Kamerleden, zou de appreciatie 'oordeel Kamer' moeten zijn, in plaats van het oordeel 'ontraden' dat nu regelmatig wordt gegeven. De verwachting is dat met deze wijziging het oordeel beter overeenkomt met de waardering van de bewindspersoon.

Het beoordelingskader moties bestaat uit de volgende vijf appreciaties:

1. Overnemen
2. Oordeel Kamer
3. Ontraden
4. Onaanvaardbaar
5. Verzoek om aanhouden

De bewindspersoon zal zoals gebruikelijk een keuze moeten maken uit één van de vijf genoemde varianten uit het beoordelingskader. De aangepaste duiding bij de vijf appreciaties zoals deze vanaf nu zullen worden gebruikt licht ik hieronder toe:

1. Overnemen

Een bewindspersoon kan de Kamer aanbieden een motie over te nemen. Daarvan is sprake indien een bewindspersoon zich volledig kan verenigen met een motie, zowel qua overwegingen als qua dictum. In de regel bieden bewindspersonen het overnemen van een motie aan indien deze inhoudelijk door hen wordt ondersteund en tijdens de beraadslaging blijkt dat leden zich breed in de motie kunnen vinden. Het betreft doorgaans moties zonder sterke politieke lading. Een motie wordt tevens overgenomen indien deze overeenkomt met reeds bestaand beleid en daaraan 'niets of weinig' zal veranderen.

Wanneer een bewindspersoon aanbiedt een motie over te nemen, zal de Voorzitter vragen of géén van de in de vergaderzaal aanwezige leden zich daartegen verzet. Is dat het geval, dan maakt de overgenomen motie vanaf dat moment geen afzonderlijk onderwerp van de beraadslaging meer uit. De betreffende motie wordt nog wel vermeld op de stemmingslijst van de Kamer, maar zal niet in stemming komen. Een lid/fractie die tegen de overgenomen motie had willen stemmen, kan daarvan aantekening verlangen bij de Voorzitter. Mochten één of meer leden zich tijdens de beraadslaging wel verzetten tegen het overnemen, dan wordt de motie niet overgenomen en komt deze in stemming. Bij niet overnemen door bezwaar van één of meer Kamerleden, zou de appreciatie 'oordeel Kamer' moeten zijn.

2. Oordeel Kamer

Indien een bewindspersoon geen bezwaar heeft tegen de inhoud en strekking van een motie en meent dat de motie meerwaarde heeft ten opzichte van het bestaande beleid waarover in het debat is gesproken, laat hij/zij het oordeel daarvan over aan de Kamer.

3. Ontraden

Indien een bewindspersoon (ernstig) bezwaar heeft tegen de inhoud van een motie, ontraadt hij/zij de Kamer deze aan te nemen.

4. Onaanvaardbaar

Indien een bewindspersoon fundamentele bezwaren heeft tegen de inhoud en strekking van een motie en aanvaarding ervan gevolgen zou kunnen hebben voor zijn of haar positie of die van het kabinet, kan hij/zij het onaanvaardbaar uitspreken.

5. Aanhouden van moties

Een bewindspersoon kan de indiener van een motie ook verzoeken de betreffende motie aan te houden, bijvoorbeeld omdat er nog informatie over het onderwerp van de motie naar de Kamer komt. Als de indiener de motie niet (meteen) wenst aan te houden, dient de bewindspersoon de motie wel alsnog van een oordeel te voorzien.

Tenslotte

De aangepaste duiding van het beoordelingskader zal per brief onder de aandacht van het kabinet worden gebracht. Het kabinet wordt tevens verzocht in de opvolging evenveel aandacht te besteden aan overgenomen moties als aan gedane toezeggingen. Dit zal in toenemende mate haalbaar kunnen zijn omdat het toezeggingenregister na het zomerreces operationeel is.

Ik hoop dat de oproep, die ik via deze brief aan u doe, bijdraagt aan een effectieve inzet van het motie-instrument en aan de versterking van het functioneren van de Tweede Kamer.

Met vriendelijke groet,

Vera Bergkamp

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal